

Pauliina Latvala-Harvilahti

Turun yliopiston dosentti, Kulttuuriperinnön tutkimus
Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran tutkimusosasto

Uppoutumista tutkimusartikkeleihin ja Tarton monipuoliseen kulttuuriin

Vietin toukokuussa 2018 helteisen viikon Tarton Granö-keskuksessa tavoitteenani viimeistellä tekeillä oleva artikkeli valmiiksi. Ajoitus oli strategisesti valittu, sillä artikkelin dead line oli Suomeen paluutani seuraavana päivänä. En ole koskaan odottanut niin kovasti sitä, että pääsen koneen ääreen ja työstämään tekstiä, kuin asettuessani Alvar Aallon suunnittelemaan kodikkaaseen ympäristöön Tarton laululavan lähelle. Iloitsin myös siitä, että Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran J.G. Granön Sininen Altai -näyttelyn valokuvataideteokset on sijoitettu Granö-keskukseen.

Kirjoittamisrutiinit muodostuivat Tartossa mielenkiintoisiksi, sillä kirjoitin paitsi huoneessani ja aurinkoisella takapihan terassilla, myös puiston penkillä, yliopiston kirjastossa ja kahvilassa. Granö-keskuksessa oli polkupyöriä vierailijoiden käytössä, mikä mahdollisti myös mukavasti Viron uudessa Kansallismuseossa käynnin sekä eri kaupunginosaan tutustumisen. Kirjoittamiselle vetäytyminen arkiympyröistä teki todella hyvää ja tästä puhuimme myös toisen majoittujan kanssa: kukaan ei estä työskentelyä aamuyöllä eikä kukaan määrittele työtunteihin muuta ohjelmaa. Sosiaalinen media ja sähköposti olivat ja pysyivät, mutta niissä tuli roikuttua huomattavasti normaalia vähemmän. Suomen televisiokanavista näkyy TV 1 ja TV2, joten euroviisujen seuraaminen oli mahdollista.

Vierailuviikolle osui myös Eurooppa-päivä, jonka puitteissa Tarton kävelykadulla järjestettyä kulttuuriperintöpaneelia olin seuraamassa. Paneelissa pohdittiin, mitä kulttuuriperinnöllä tarkoitetaan ja millaista kulttuuriperintöä luomme tänään huomista varten. Keskustelijoina olivat mm. Tarton yliopistomuseon johtaja Mariann Raisma.

Matkalla rinnakkaiskokemuksiin

Artikkelini käsitteli mielikuvaa taiteilijoiden Suomenlinnasta. Lähestyin teemaa eletyn ja hallinnoidun maailmanperintökohteen asetelmasta. Suomenlinnassa elää ja toimii aktiivinen taidekäsityöläisten ja taiteilijoiden joukko, jotka myös tietyllä tapaa edustavat paikallisuutta kohteessa vuosittain jopa miljoonalle

kävijälle. Viime syksynä opiskelijoiden tutkimushankekurssilla haastateltiin viittä taidealan toimijaa, jotka nyt saavat artikkelissa äänensä esiin.

Ollessani itse Tartossa turistina havainnoin vertailumielessä, millä tavoin virolaiset käsityötuotteet kehystävät turismia ja millaisia tunteita itsessäni herää, kun katson kauniisti kirjaittuja virolaisia lapasia. Paikallisuus ei liity ainoastaan tietoon siitä, että tuotteet ovat valmistettu paikan päällä – joskin tänä päivänä jokainen tarkistaa, löytyykö made in China -lappua tuotteista – vaan myös tuotteisiin ja esineisiin liittyvästä tunteesta: väreineen, kuvioineen ja materiaaleineen ne kertovat paikallisten ihmisten perinteistä, monesti yhteisön sisällä tapahtuneesta taitojen siirtymisestä ja väistämättä myös myynnistä, markkinoinnista ja turismiteollisuudesta.

Artikkelini valmistui ja pystyin työstämään eteenpäin myös Turun yliopiston monitieteisen merellisen tutkimuksen AHA-verkoston piirissä toimitettavaan teokseen tulevaa artikkelia Suomenlinnan tulevaisuuskuvista sekä esitelmää Turun yliopiston TIAS:in (*Turku Institute for Advanced Studies*) kaupunkien tulevaisuuskuvia koskevaan symposiumiin.

Tutkimusartikkelini liittyy Jenny ja Antti Wihurin rahaston, Eino Jutikkala -säätiön ja Helsingin matkailusäätiön tuella toimivaan, Turun yliopiston kulttuuriperinnön tutkimukseen affilioituvaa *Elävä Suomenlinna*. *Yhteisöjen muuttuva kulttuuriperintö* -tutkimushankkeeseen. Ks. lisätietoa hankkeen kotisivuilta: <https://elavasuomenlinna.wordpress.com/>

Kiitokset

Kiitän lämpimästi Turun yliopistosäätiötä heiltä saamastani matkatuesta sekä Villa Tammekannin ystävällistä isäntäpariskuntaa Tuula Sipilää ja Harri Sundellia, jotka antoivat vinkkejä Tartosta sekä lämmittivät saunan ja tarjosivat aamiaista.

Kuvat: Pauliina Latvala-Harvilahti